

Psyche

BcA. Tereza Lhotská

Magisterská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav designu oděvu a obuvi
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Tereza LHOTSKÁ**
Osobní číslo: **K09307**
Studijní program: **N 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Design oděvů**

Téma práce: **Psyche**

Zásady pro vypracování:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů, cca 8-12 modelů.
Technická a teoretická příprava projektu, sběr potřebných informací a vyhotovení práce dle zadaných parametrů.
Celou práci také odevzdat na CD v elektronické podobě.
Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, vlastní závěry.
Rozsah práce:
Výtvarné řešení designu oděvu ve variantách, finální řešení, výběr materiálu, stříhové řešení, realizace vybraných oděvů, výtvarná dokumentace, vše formát A4.
Odevzdejte ve 3 stejnopisech v pevné vazbě.

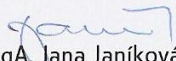
Rozsah diplomové práce: viz zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz zásady pro vypracování
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam odborné literatury:

Móda 20. století Jana Máchalová, Nakladatelství Lidové noviny 2003
ISBN: 80-7106-587-0
Ze sbírek Ústavu odívání v Kjótu - Móda (Dějiny odívání 18., 19., 20. st.),
Slovart 2003, edice Taschen
ISBN: 38-2282-624-3
Daniel Marzona - Minimalismus, Slovart 2005, edice Taschen
ISBN: 80-7209-670-2
Jozef Výrost - Aplikovaná sociální psychologie I, Portál 1998
ISBN: 80-7178-269-6
Rudolf Kohoutek - Poznávání a utváření osobnosti,
Akademické nakladatelství CERM s.r.o., Brno 2001
ISBN: 80-7204-200-9
Jaroslav Řezáč - Sociální psychologie, PAIDO 1998
ISBN: 80-85931-48-6

Vedoucí diplomové práce: MgA. Mária Štraneková, ArtD.
Ústav designu oděvu a obuvi
Datum zadání diplomové práce: 1. prosince 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 16. května 2011

Ve Zlíně dne 1. února 2011

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

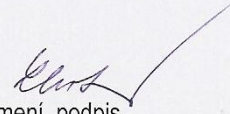

doc. Mgr. Ivan Titor
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 5.5.2011

Tereza Lhotská
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Ve své diplomové práci se zabývám lidskou osobností a jejím utvářením se během života. Zkoumám vlivy, které ovlivňují osobnost člověka. Všechny tento vývoj znázorňuji pomocí vrstvení materiálů v kolekci. Dalším hlavním rysem mé kolekce je minimalistický přístup ke stříhovému řešení, které připodobňuji k čistotě lidské duše.

Klíčová slova: Minimal Art, minimalismus, psychologie osobnosti, utváření lidské osobnosti, vrstvení.

ABSTRACT

My master work is about human personality and its forming during whole life. I researched for factors that affects human personality. All of these factors I illustrate by layering of materials. Another major attribute of my collection is a minimalistic approach to the shape pattern, which symbolize pure human soul.

Keywords: Minimal Art, Minimalism, personality psychology, human personality forming, layering.

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé diplomové práce Mgr.art Márii Štranekové, Art.D za odborné konzultace během tvorby mé kolekce.

Prohlašuji tímto, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

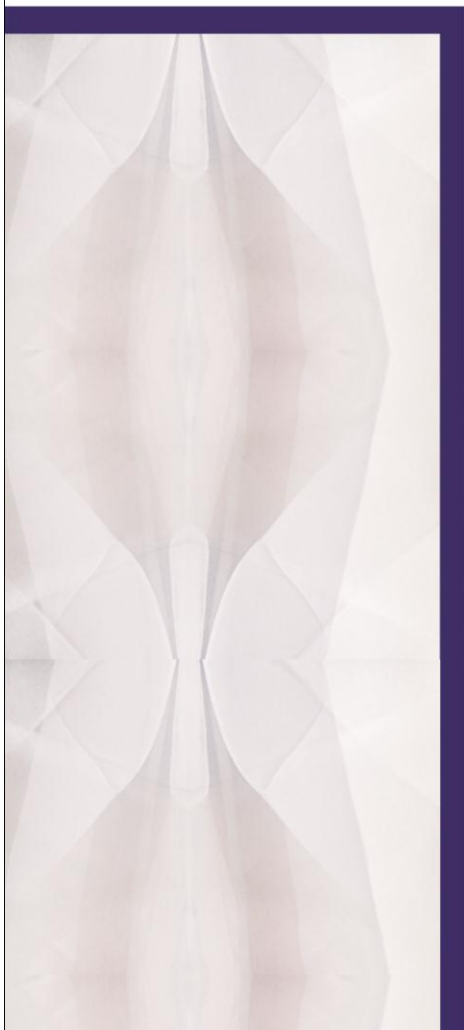
OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 BE MINIMAL	11
1.1 NÁSTUP MINIMALISMU NA POČÁTKU 60. LET 20. STOLETÍ	11
1.2 MINIMALISMUS JAKO PROSTŘEDEK OČISTY	12
1.2.1 Současný minimal ve světové módě.....	13
2 PSYCHOLOGICKÝ VÝVOJ LIDSKÉ OSOBNOSTI	16
2.1 UTVÁŘENÍ LIDSKÉ OSOBNOSTI	16
II PRAKTICKÁ ČÁST	18
3 INSPIRACE	19
3.1 VZTAH MINIMÁLNÍ FORMY A PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI.....	19
3.1.1 Koloběh života (popis jednotlivých modelů kolekce).....	20
3.1.2 Módní doplňky	22
3.1.3 Prezentace kolekce	22
4 REALIZACE KOLEKCE	25
4.1 KRESEBNÉ NÁVRHY KOLEKCE, FOTODOKUMENTACE	26
ZÁVĚR	45
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	46
SEZNAM OBRÁZKŮ	47
SEZNAM PŘÍLOH	48

ÚVOD

Má práce se snaží co nejvíce opírat o psychologické motivy, poměrně hodně však reflektuje mé vlastní názory na život, na lidskou osobnost, na svět, co je kolem nás. Tato kolekce je pro mne i pomyslným dospíváním v názorech. Snažím se divákovi přiblížit mé nazírání na danou problematiku, chci se podělit se svým niterným světem. Kolekce v sobě snoubí vše, co jsem za poslední dobu chtěla vyjádřit, a možná je jednodušší vše vnést do umění – radost, lásku, ale i smutek, otázku života a smrti, která nás samozřejmě doprovází celým životem. Mé pocity se propojují s uměleckým světem. Tato kolekce je pro mne jistou formou očisty mé duše, má se mnou dokonale korespondovat. Pocit souznění a jistoty v lásce a radosti. To vše můžete v modelech spatřovat. Nastoluji téma znovuzrození, regenerace jako prostředek očisty lidské duše. Možná i já sama se chci cítit lépe a „znovuzrozená“ po dokončení této kolekce. Sama často přemýšlím nad psychologickou stránkou nalezení svého puristického já. Každý v sobě má čistotu, která se váže na moji kolekci, jen si ji musíme uvědomit. Může to být jen čistá láska k partnerovi, rodičovská láska nebo jen chuť pomáhat druhým. Dokonce si myslím, že člověk jako bytost vnímající nejrůznější nuance sociálního cítění, neustále potřebuje do svého života zapojovat své čisté já. Alespoň já to tak mám, snažím se nedat proniknout na povrch nic zlého a špatného ze sebe, protože tuto část své osobnosti zkrátka a dobře nemám ráda (i když bychom se měli mít rádi takoví, jací jsme, ale to se zřejmě jen málokomu zadaří). Ano, samozřejmě jsou nám některé vlastnosti dány už od narození, ale pokud si uvědomíme, co nám na nás samotných vadí, můžeme lépe proniknout do svého já a začít to nějakým způsobem řešit. Je také důležité, abychom si dokázali nalézt čas jen sami pro sebe a regenerovali své duševní tělo. Pak se nám může podařit „sloupnout“ všechny špatné slupky s těla a můžeme být i sami pro sebe krásní – a tím nemyslím krásu fyzickou, ale psychickou, protože jen vyrovnaný, chápající a přející člověk může být krásný.

I. TEORETICKÁ ČÁST

BE MINIMAL

1 BE MINIMAL

**„Jednoduchá forma ještě
nemusí nutně znamenat
jednoduchost v zakoušení.“**

Robert Morris

Jedním z inspiračních prvků, který se objevuje v mé kolekci je Minimal Art jako umělecký směr. Toto téma jsem si vybrala, protože je mi bytostně blízké, mám ráda tento pohled na umění, vždy se snažím pod výše psaným heslem tvořit. Minimal se také objevuje ve velké míře v trendech pro nadcházející módní sezónu, aktuálnost modelů je pro mě směrodatná. Snažím se minimal dostat do jeho čisté podoby, pracovat s ním v oblasti stříhového řešení modelů a dosazuji si do kolekce i jeho nosnou filozofii. Pro pochopení tohoto směru je určující jeho dokonalé prostudování, proto jsem se i já ve své teoretické práci vydala na cestu za Minimal Art, a to v jeho nejširší škále umění.

1.1 Nástup minimalismu na počátku 60. let 20. století

Počátkem 60. let v New Yorku a Los Angeles začala vznikat díla umělců a umělekýň tvořící pod hnutím později nazvaném Minimal Art. Jejich tvorba byly objekty jednoduchých forem, upoutaly především svou čistotou provedení a materiálem. Nově posloužily pro výrobu uměleckých děl neopracované dřevěné trámy, svítící neonové trubice, kovové desky vytvářející geometrické obrazce nebo také různorodé objekty z plexiskla. Poprvé spatřily tyto práce svého diváka v newyorských galeriích v roce 1963. Publikum i kritici bohužel ještě nebyli připraveni na tak silně oproštěný design, jelikož ve světě stále vládlo mocenství pop-artu. Minimal Art vnesl zmatek do mysli lidí i stávajících umělců. Můžeme to odůvodnit hned několika názvy používanými pro tento umělecký směr. Byly to New works, ABC Art, Cool Art, Rejectiv art (odmítavé umění), Primary Structures (primární struktury), Literalist Art (doslovné umění), až po pojem minimalismus (Minimal Art), který se nakonec ustálil a pronesl jej filozof Richard Wollheim ve své tezi o postupném zjednodušování obsahu uměleckých děl (ta byla věnována především neodadajistům a ready-mades Marcela Duchampa). Jednotnými znaky tohoto umění byla především sériovost, zjednodušení výrazových prostředků, kompozi-

ce postrádala vztahovost, používaly se nové průmyslové materiály a technologie. Čistota a surovost v provedení byly taky důležitým znakem. Nejvýznamnějšími představiteli byli výtvarníci Carl Andre, Dan Flavin, Donald Judd, Sol LeWitt, Robert Morris.

1.2 Minimalismus jako prostředek očisty

**„Moje práce je ateistická,
Materialistická a komunistická.
Je ateistická, protože nemá
žádnou transcendentální formu
a žádné spirituální a intelektuální
rysy. Je materialistická, neboť
nepředkládá nic jiného než
svůj materiál a je vytvořena
bez toho, aby předstírala jiné
materiály. A je komunistická,
protože její forma je přístupná všem lidem stejně.“**

Carl Andre

Minimal Art prostoupil do veškerého odvětví umění, začal na poli malířství, až se postupem času probíjaval do denně užívaného designu. Prvky minimalismu vidíme v sochařství, architektuře, interiérovém designu, designu nábytku, literatuře, hudbě, tanci. Čili pod pojmem minimalismus můžeme hledat i životní filozofii, celkový přístup k práci umělce, nebo také jen lásku k čistým formám. Ale pojem Minimal Art se váže pouze k výtvarnému umění.

Minimalismus se pro mě stává prostředkem k vyjádření čistoty, lehkosti. Vtip spočívá v minimálním použití výrazových prostředků a zapojení větší dávky fantazie diváka. Minimalismus jakoby člověka osvobodí od všeho nadbytečného, nabídne mu čistou esenci umění. Na jednu stranu zjednodušuje divákovi vnímání umění, na druhou stranu možná umožní další rozvoj v naší mysli. Můžeme si umělecká díla ve své fantazii představit v různých jiných polohách, zasadit si je do prostředí nám známého. Najednou posouváme samotné umění dál,

každý si dotváříme svůj vlastní závěr a stáváme se tak „umělci“. A to na tomto směru oceňuji asi nejvíce.

1.2.1 Současný minimal ve světové módě

Současné trendy v módním průmyslu udávají právě minimalistický směr. Návrháři přináší stále nové a nové varianty Minimal Art. Drží se hesla „V jednoduchosti je síla.“ Čistota střihového řešení, minimum detailů, důraz na velké geometrické formy. Jakoby se měl člověk oprostít od všech složitostí současného světa a nechal se unášet na vlně minimalu. Použití materiálů zůstává stále ve své nejširší škále, oproti tomu barevnost se v mnoha případech umírňuje (ale existují i výjimky, kde se barevnosti dává volná ruka). Designéři vsází na tóny bílé, šedé, černé, tmavě modré a barvě velbloudí srsti. Tisky na materiálech se objevují sporadicky, a když už se někde objeví, jsou umírněné a barevně harmonické. Vše doprovázejí geometricky čistě řešené doplňky, materiálem je plast, kůže, kov.

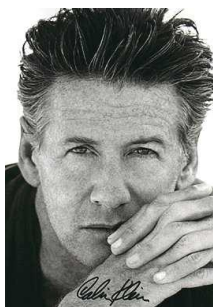
JIL SANDER

Mnoho let už je velikánem ve světě minimalistické módy Jil Sander. Neustále mne okouzlují její smysl pro puristickou linii a jemnou práci s geometrií. Tato móda vyžaduje opravdu důmyslný přístup, ale výsledek vždy stojí za to. Tuto značku reprezentuje především výborně střihově propracovaná bílá košile a kalhotový kostým. Jil Sander se vždy snaží používat nejnovější materiály, udržovat krok s nejnovějšími technologiemi, a i přesto všechno se nám na první pohled může zdát, že značka naprosto nepodléhá módním trendům a zachovává si stejnou tvář již téměř 40 let. Notoricky se ve svých kolekcích vrací k čisté plošnosti, používá minimum tisků. Modely jsou utvářeny tak, aby byly mezi sebou co nejlépe kombinovatelné, což je také velkou předností značky. Její zákaznice jsou moderní sofistikované ženy, nesoucí punc rafinovanosti, která se skrývá právě v oděvech od Sander.

HELMUT LANG

je známý svou jednoduchou, čistě vydesigovanou módou. Jeho oděvy lze zařadit mezi sportovně elegantní styl. Jeho velký přínos spočívá v tom, že jako jeden z prvních nechal na mole společně předvádět dámské a pánské modely. Experimentuje s použitými materiály – pro tvorbu svých modelů si vybírá technické tkaniny. V Langově tvorbě můžeme vnímat prvky minimalu, futurismu a dekonstruktivismu, a to vždy v rámci módních trendů. Snaží se zaujmout i vhodně zvolenou nadčasovou prezentací modelů - jako první návrhář předvedl jednu ze svých kolekcí výhradně na internetu. A stává se tak vzorem nejen pro jeho úžasnou práci s materiálem a střihem, ale i pro jeho nekonvenční uvádění modelů na trh.

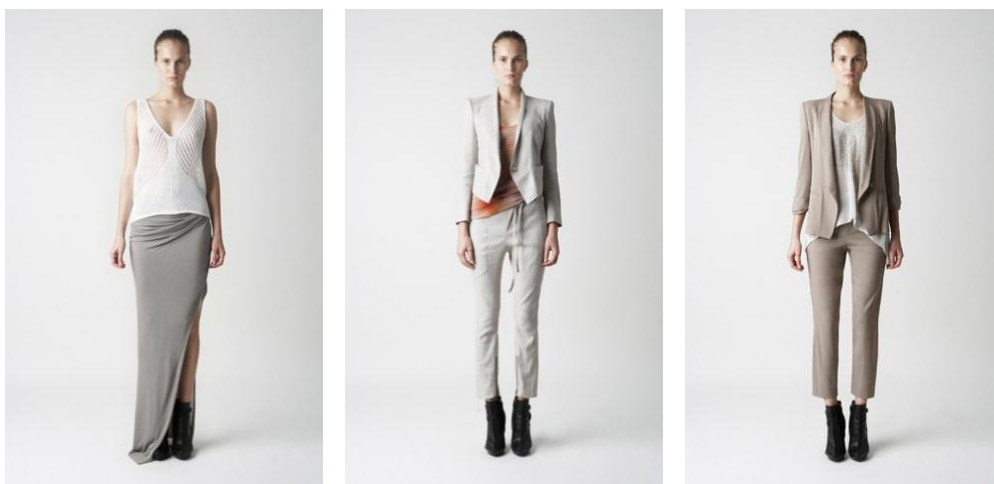

Calvin Klein

uzavírá pomyslnou trojici nej – minimalistických módních tvůrců a značek. Značka Ck je známá především svou unisex jeansovou módou. Modely tvoří v duchu jednoduchosti minimalu, přidává špetku provokativnosti a sexuálního náboje. Barvy používá velmi citlivě, linie oděvu se ladně linou kolem těla a nechávají vyznít křivky. Ck je proslulý svými jednoduchými provokativními reklamními kampaněmi, což perfektně koresponduje s módou, jež tvoří.

Obr. 1 - Jil Sander - ready to wear spring 2011

Obr. 2 - Helmut Lang – ready to wear spring 2011

Obr. 3 - Calvin Klein Collection – ready to wear spring 2011

2 PSYCHOLOGICKÝ VÝVOJ LIDSKÉ OSOBNOSTI

Dalším motivem, který se v kolekci objevuje je náš duševní svět a naše tělesná schránka ovlivněná vším tím, čím si za celý svůj život procházíme. Jak stárneme, dokážeme si víc a víc uvědomovat naše psychické „opotřebování“, které úzce souvisí s naší tělesnou schránkou. Utváření osobnosti a její duševní i tělesné schránky přirovnávám ke slupkám, které jsou na nás jednotlivě vrstveny. A z tohoto východiska už je jen malý krůček k obrazovému zpracování v kolekci. Tento motiv jsem si vybrala pro svůj zájem o duševno, snažím se na práci nahlížet i z jiných úhlů pohledu. Některé životní situace mne přinutily se zamyslet nad sebe samou, přemýšlet nad faktory, které mě ovlivňují dnes a denně.

2.1 Utváření lidské osobnosti

Psychologie osobnosti jako vědní obor existuje již přes 100 let, má své osvědčené metody, jak osobnost zkoumat. Tyto poznatky se dále aplikují do ostatních odvětví psychologie. Psychologie osobnosti usiluje především o naše sebepoznání. Řeší otázky - jací jsme, kým jsme, jakým směrem se vyvíjíme, jak fungujeme ve společnosti ostatních osob, řeší i samu existenční podstatu člověka. Je samozřejmé, že naše uvědomění si sama sebe, je závislé i na dané době a kultuře, ve které se vyvíjíme a žijeme. Proto si můžeme všimnout rozmanitostí v chování a jednání osobností z různých generací. A s postupem času jsou tyto rozdíly mnohem propastnější. Měníme se samozřejmě po biologické stránce, ale celá osobnost je silně ovlivněna dnešním celkovým světem, podmínkami, ve kterých se má člověk utvářet. Dnešní vliv nových technologií způsobuje naprosto jiné utváření lidstva. Svět je zrychlený a přehledný díky internetu. Den co den jsme konfrontováni s novými informacemi. Ano, chápeme a rozhodujeme se jinak než generace před námi. Jedná se o přirozený evoluční vývoj. Ale existuje nějaká hranice, kdy se běh světa opět zpomalí, nebo jsme už předurčeni ke stálému „inovování“ našich osobností?

Vývoj člověka a jeho osobnosti je složitý proces, který probíhá od narození až do smrti. Ať už má vzestupnou či sestupnou tendenci, celý život člověk prochází procesem učení se. Člověk je ve své podstatě bytost společenská, potřebuje navazovat sociální vazby, neustále obohacovat své duševno. Celý život se učíme komunikovat, fungovat ve společnosti i komunikovat sami se sebou. Komunikujeme samozřejmě řečí – verbálními projevy, i těmi neverbálními – gesta, mimika, proxemika. Tyto projevy se také musíme částečně „doučit“ během

našeho utváření. Určují poté, jakým dojmem působíme na naše okolí. Jsou nám přirozeně dány, ale můžeme je i dále vhodně rozvíjet. Lidská osobnost je určena právě svými vlastnostmi, svým chováním, podle něhož můžeme každého dobře identifikovat.

Určující je sociální skupina, ve které se rozvíjíme a pohybujeme. Největší vliv na člověka má nejbližší okolí. Nemusí to být jen rodiče, které děti podle svého nejlepšího svědomí vychovávají, ale také kamarádi, sourozenci, rodinní příslušníci a samozřejmě také výchovné instituce – např. škola. Vše, co vnímáme, buď vědomě, nebo i nevědomě, naše osobnost vstřebává, hodnotí a dále ukládá sama v sobě. Každé dobré i špatné zkušenosti nás pak posouvají dál – opakující se proces učení se. Proto bychom se neměli bát získávat stále nové a nové zážitky. Lidský organismus toto naopak nutně potřebuje přijímat i ke svému zdravému duševnímu vývoji.

Naše osobnost se zkrátka utváří od základu a ke konci života by se mohlo zdát, že člověk vše, co se v životě naučil, najednou ztrácí. Je to důsledkem vytěsnění méně důležitých informací, osobnost si zachovává jednotlivé zkušenosti, ty jsou hluboce uloženy a již se nám špatně identifikují. Proto je nejsme nuceni používat. Naše duše je očištěna od všeho špatného a s lehkostí si neseme jen tu jednu čistou vrstvu sami sebe. Možná je to tak správně, hůře si vzpomínat na to, co bylo v životě špatné a lépe vázat vzpomínky na to krásné. Nicméně krása jednoduchosti spočívá v našem osvobození se od světa, osvobození a očista naší duše.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 INSPIRACE

V kolekci propojuji Minimal Art a psychologickou část osobnosti. Tyto dvě odvětví jsou mi, ať už názorově nebo i filozoficky, blízké. Toto spojení pro mě představuje vystupňování minimalu do jeho nejčistší podoby. Objevení nové dimenze minimální formy, možná i jiný způsob nazírání na lidskou osobnost. Snažím se zkoumat nové a nové aspekty, které se při tvorbě kolekce vyskytují. Každý model mě posouvá dál a otevírá mi cestu k jiným myšlenkám. Snažím se spojit moji osobní filozofii s něčím, co je nám již historiky odůvodněné a objasněné. Možná proto mne to i láká, jistá kombinace vysvětleného s málo prozkoumaným a velmi citově zabarveným tématem.

3.1 Vztah minimální formy a psychologie osobnosti

Ve své práci se snažím hledat spojitost mezi minimální formou designu a utvářením lidské osobnosti. Vycházím z podstaty lidské duše. Když se narodíme, přinášíme si s sebou ničím neovlivněnou duši – minimalistickou – a čistou tělesnou schránku. Postupem času, jak se člověk vyvíjí, vytváří si na svém těle pomyslné vrstvy (slupky), které symbolizují životní situace, procesy učení se, kterými člověk za svůj život prochází. Ve svých modelech se snažím toto znázornit pomocí vrstvení materiálů, průsvitnými přes sebe se překrývajícími materiály a naopak pevnými materiály, které znázorňují lidskou schránku, do které se každý z nás může uzamknout před okolním světem. Bez této naší schránky bychom byli příliš bezbranní a možná nám i tato vrstva slouží jako neprůhledná bariéra. Umožňuje nám neukázat přímo to, jací jsme a můžeme se lépe uchránit v nebezpečí. V kolekci se vrstvení projevuje v různých formách, podle toho, jaká životní etapa se k jednotlivému modelu váže. Více i méně vrstvené modely poukazují na celkový koloběh života. V průběhu práce vrstvení graduje a na konci můžeme spatřovat jen symbolickou životní vrstvu, kterou si s sebou odnášíme. V kolekci dále používám úpletové overaly a body, které symbolizují naši základní tělesnou vrstvu, tu kterou bychom si nikdy neměli nechat poškodit, měli bychom si ji uchránit před vším nepříznivým. Tato vrstva pomyslně odděluje fyzično od lidské psychiky a chrání nám to nejcennější, co v sobě ukrýváme.

Střihy jsem se rozhodla řešit ostrou geometrickou formou, která se postupně v kolekci lehce zjemňuje v závislosti na životním cyklu člověka. Hlavním modelem kolekce je model představující Anděla, který je již oprostěn od všech životních nesnadností, a zbývají mu jen průhledné vrstvy na těle, které znázorňují vzpomínku na nabyté zkušenosti za dobu celého života. Anděl má čistou duši a vznáší se vzhůru k nebesům – vzhůru k další očistě.

Barevná škála kolekce je od čistě bílé, přes krémovou až po sytě modrou. Materiály volím přírodní, v závislosti na tématu spadajícím do psychologie. Používám bílou hedvábnou organzu, krémový bavlněný jemný úplet, modré vlněné sukno (zde používám ozdobné prošití, které má znázorňovat uložené stopy v lidské osobnosti - vzpomínky), vařenou vlnu v přírodní barvě, bílý batist s modrým tiskem a přírodní hrubé plátno s reliéfním vzorem do pruhů, které má vizuálně znázornit přímku života.

3.1.1 Koloběh života (popis jednotlivých modelů kolekce)

Má kolekce je jasně definována nejen svou filozofií, ale také jednotlivými prvky vrstvení. Modely názorově spadají do duchovní oblasti, a tudíž celkovou kolekci můžu připodobnit k psychologickému pojetí koloběhu lidského života. Jednotlivé modely jsou v kolekci řazeny určitým způsobem tak, aby koloběh samy vytvářely. Od minimálních přes vzrůstající prvky a zpět k jednoduchosti a čistotě.

[1] Modrý kabát z vlněného sukna sahající do půli stehen. Kabát je střihově řešen do siluety A, je bez výběrů, švy jsou pouze v bočních partiích. Fazóna je řešena překládanou klopou a stojatým límcem. Zapínání je skryté na knoflíky, na předním díle jsou 2 lištové kapsy. Kabát je podšívkovaný materiálem ve stejné barvě. Základ modelu tvoří bavlněný overal přiléhající na tělo s dlouhým rukávem a nohavicemi.

[2] Modrá vrstvená vesta bez rukávů z vlněného sukna a bavlněné šaty. Vesta je vrstvená z několika asymetrických dílů, okraje jsou prošity bílou bavlnkou pro zvýraznění a vizuální znázornění vzpomínek. Vesta není podšívkovaná, okraje jsou fixovány pouze zastřížením. Šaty na široká ramínka jsou jednoduchého střihu do A a sahají nad kolena.

[3] Modrý kabátek z vlněného sukna a bílé šaty z organzy. Kabátek je jednoduchého rovného střihu s tříčtvrtečním rukávem, vrstvený z několika dílů a okraje jsou ozdobně prošity. Kabátek není podšívkovaný, okraje jsou zapraveny zastřížením. Šaty bez rukávů siluety A jsou skládány z několika vrstev a sahají nad kolena. Na předním díle jsou vrstvy aranžovány do

trojúhelníků a vedou směrem k bočním švům. Šaty jsou v předním díle otevřené (středové okraje jsou prošity bílou bavlnkou) a odkrývají poslední vrstvu. Spodní vrstvu modelu tvoří overal přiléhající na tělo se širokými ramínky a nohavicemi.

[4] Dlouhý vlněný kabát a šaty z organzy. Kabát je širokého střihu, dlouhý do půli lýtek, bez rukávů a není podšívkový. Klopy jsou široké a jsou vytvořeny ze dvou částí, přičemž je sešití provedeno švovými záložkami směrem do líce. Na předním díle jsou 2 kapsové otvory. Organzové šaty jsou siluety A s kapucí, sahající nad kolena a jsou bez rukávů. Šaty jsou vrstvené, přední kraje se otvírají. Základní vrstva je tvořena overalem přiléhavým na tělo s dlouhým rukávem a nohavicemi.

[5] Vlněná vesta, bavlněné body a organzová sukně. Vesta je krátká do pasu, rovného střihu. Švy jsou otočeny do lícové strany. Dolní kraje předních dílů jsou aranžovány do trojúhelníku. Body s dlouhým rukávem je přiléhavé na tělo. Sukně je vrstvená, v zadním díle zapínání na skryté zdrhovadlo a je dlouhá nad kolena.

[6] Šaty z batistu s potiskem a plátěná vesta. Dlouhé šaty sahající do půli lýtek jsou bez rukávu, silueta je široká a spodní okraj tvarovaný. Průkrčníkový okraj a průramkové části jsou zapraveny šikmým proužkem. Vesta z tuhého plátna je vrstvená na horní polovině. Přední kraje jsou rovné, linie dolního okraje od zadního dílu směrem k přednímu se zešikmuje. Vesta je podšívkována vrchovým materiálem. Základ modelu tvoří body na široká ramínka z jemného úpletu přiléhající na tělo.

[7] Halenka z batistu s potiskem a plátěné kalhoty. Halenka je v předním díle aranžovaná z jednoho kusu materiálu, přední i zadní díl je vrstvený. Výstřih na předním a zadním dílu je linie V. Kalhoty jsou rovného přiléhavého střihu, nohavice klasické délky, zapínání je v bočním kraji na skryté zdrhovadlo.

[8] Halenka z lehkého materiálu (směs viskóza, bavlna), bavlněné body, plátěná sukně. Halenka je bez rukávů a má v bočních partiích rozšiřující střih. Přední dolní krajová linie je zvednutá pod prsa, v zadním díle je linie lehce snižuje. Průramky a průkrčník jsou zapraveny šikmým proužkem, dolní okrajem zapraven zatavením. Sukně je rovného střihu, na předním a zadním díle má 2 pasové výběry. Zapínání je zde tvořeno skrytým zdrhovadlem v boční partii. Spodní body je přiléhavého střihu na tělo a je na široká ramínka.

[9] Komplet - lehké šaty, vrstvená vesta (celé směs viskóza, bavlna). Šaty jsou širokého střihu, dlouhé do půli lýtek. Spodní kraj je tvarovaný a zapravený zatavením, průkrčník a průramky jsou zapraveny šikmým proužkem. Vesta je vrstvená, středové a dolní okraje jsou volné

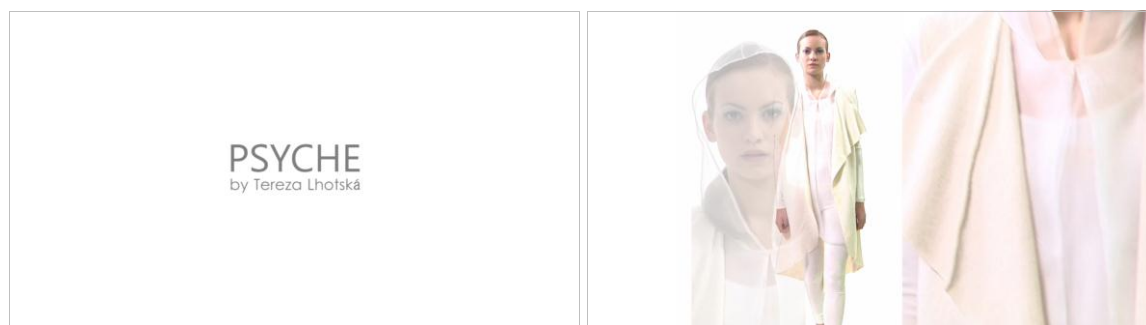
a zapravené zatavením. Průkrčník a průramky jsou zapraveny šikmým proužkem a tím se i pojí jednotlivé vrstvy k sobě. Základ tvoří jemný overal z úpletu přiléhavý na tělo, má široká ramínka a dlouhé nohavice.

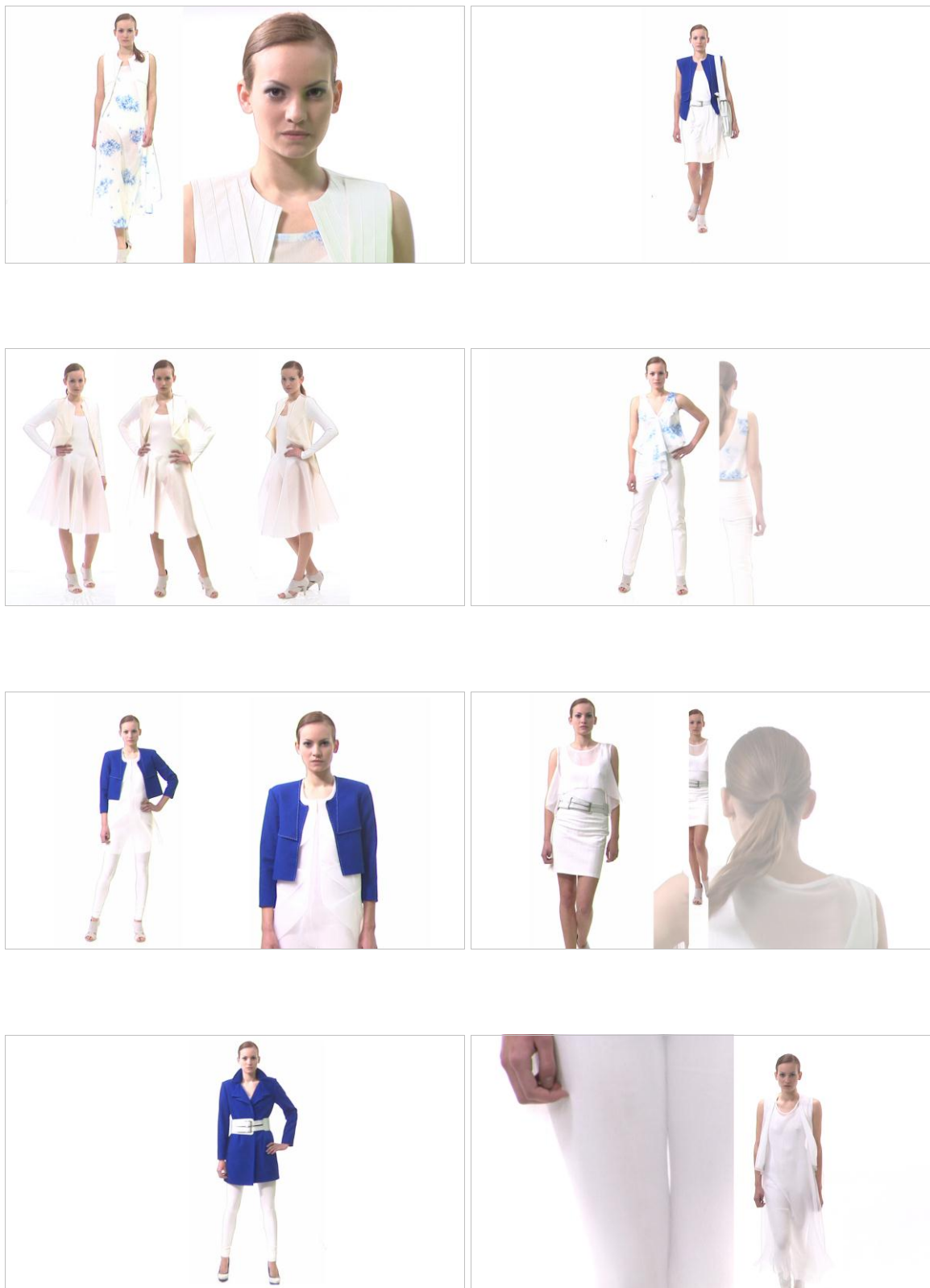
3.1.2 Módní doplňky

Doplňky korespondují s filozofií kolekce. Mají představovat jistou svázanost osobnosti společenskými předpisy, uniformitou společnosti a vším zlým, co nás na cestě k očistě svírá. Použitý materiál je hrubá přírodní useň v šedo krémové barvě, zachovávající si svou strukturu, také jistý záznam o předešlém (teď již odosobněném) životě. Kolekce se sestává z 3 kusů opasků v různé šíři a 1 kusu tašky. Design je zvolen s ohledem na kolekci modelů - je lehce asymetrický a detaily jsou ve své formě surové, přezky jsou kovové. Doplňky vznikly ve spolupráci s designérkou Evou Klabalovou.

3.1.3 Presentace kolekce

Presentace módní kolekce je vytvořena prostřednictvím audiovizuální podoby. Presentační video je ve své formě jednoduché, pracuje s násobením objektů a ukazuje modely ze všech úhlů pohledu, aby byl divák s problematikou co nejvíce seznámen. Modely prezentuje jedna jediná modelka, která se prochází po předváděcím mole a prezentuje jednotlivé kusy oděvu. Poutavost videa je zajištěna pomocí efektního střihu videa. Stopáž videa je kratší, přizpůsobená k potřebám rychlé presentace kolekce.

Obr. 4 – záběry prezentačního videa k diplomové práci

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

4 REALIZACE KOLEKCE

„Tvar, objem, barva a povrch jsou již samy o sobě pojmem, neměly by se schovávat za něco úplně jiného.“

Donal Judd

4.1 Kresebné návrhy kolekce, fotodokumentace

Foto: Iveta Čevorová

ZÁVĚR

Když jsem si měla zvolit motiv pro svoji diplomovou práci, dlouho jsem přemýšlela nad tématy buďto jasně definovanými, nebo naopak nad tématy spíše duchovního, filozofického charakteru. Nakonec jsem se vydala zlatou střední cestou a rozhodla jsem se oba principy v mé kolekci spojit. Myslím si, že mě toto propojení donutilo přemýšlet nad věcmi, o které jsem se většinou zajímala jen povrchově a nepřikládala jsem jim větší význam. Teď mohu říci, že jsem blíže poznala nejen samu sebe, ale také mou vlastní filozofii, mé názory. Dala jsem věcem jasný rámec a začala jsem se zabírat možnostmi, které jsou nám v životě dány.

Některé prvky v kolekci jsou přesnými vizuálními kopiemi mých názorů na život, na celkové utváření lidského duchovna. Dokázala jsem si vytvořit svůj vlastní princip koloběhu života, a to nejen z filozofického, ale i hmotného a obrazového hlediska. Při práci jsem si začala objasňovat některé otázky, které se mi už dlouhou dobu vracely do myšlenek.

A nyní, po dokončení kolekce bych měla říci, že jsem člověk vyrovnanější a klidnější, že jsem si sama v sobě našla několik životních otázek, na které se mi povedlo prostřednictvím práce odpovědět. Ale spíše se přede mnou otevřela ostatní témata, jiné temnější komůrky lidské osobnosti a podnítila mě tak přemýšlet nad dalšími životními principy.

Nakonec je asi stejně nejdůležitější uvědomění si našeho vlastního fyzického i duchovna a vnímání sama sebe jako jedinečné, nikým a ničím neovlivněné bytosti. Musíme se naučit získat tolik životní energie, abychom ji mohli rozdávat nejen sobě, ale především těm druhým, kteří nás čas od času taky potřebují.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[2] Jana Máchalová - Móda 20. století

ISBN: 80-7106-587-0

Nakladelství Lidové noviny 2003

[2] Ze sbírek Ústavu odívání v Kjótu - Móda (Dějiny odívání 18., 19., 20. st.)

ISBN: 38-2282-624-3

Slovart 2003, edice Taschen

[3] Daniel Marzona - Minimalismus

ISBN: 80-7209-670-2

Slovart 2005, edice Taschen

[4] Jozef Výrost - Aplikovaná sociální psychologie I

ISBN: 80-7178-269-6

Portál 1998

[5] Rudolf Kohoutek - Poznávání a utváření osobnosti

ISBN: 80-7204-200-9

Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. Brno 2001

[6] Jaroslav Řezáč - Sociální psychologie

ISBN: 80-85931-48-6

PAIDO 1998

[7] Pavel Říčan – Psychologie osobnosti – obor v pohybu

ISBN: 978-80-247-1174-4

Grada Publishing, a.s. 2007

[8] Terry Jones a Susie Rushtonová – Současní módní návrháři

ISBN-10: 80-7209-841-1

Slovart, edice Taschen 2006

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 - Jil Sander - ready to wear spring 2011

zdroj: <http://www.style.com/>

Obr. 2 - Helmut Lang – ready to wear spring 2011

zdroj: <http://www.style.com/>

Obr. 3 - Calvin Klein Collection – ready to wear spring 2011

zdroj: <http://www.style.com/>

Obr. 4 – záběry z prezentačního videa k diplomové práci

zdroj: vlastní

SEZNAM PŘÍLOH

- [1] CD – obsahuje textovou část diplomové práce ve formátu PDF
- [2] DVD – obsahuje video prezentaci praktické části diplomové práce

